

Řešení pro dlužníka i věřitele

Na počátku července se podařilo dovést po více než dvou letech do finále velkou novelu exekučního řádu.

KOMENTÁŘ Marka Výborného

Poslanecká sněmovna schválila znění upravené Senátem a tím potvrdila největší změny v exekucích u nás za posledních dvacet let. Je pravda, že se nepodařilo prosadit žádnou podobu místní příslušnosti exekutorů – a to ani mnou a KDU-ČSL navrženou kompromisní spotřebitelskou teritorialitu. Je to promarněná příležitost, jak nastavit nezpochybnitelná pravidla pro budoucí exekuce. Není ale pravda, že změny jsou kosmetické. A teritorialita zůstane výzvou pro nové volební období.

Z řady zásadních úprav zmíníme lidovecké „milostivé léto“, které je nabídkou řešení všem, kteří jsou dnes v exekuci s dluhem vůči státu či státním organizacím. Jde o jednorázovou nabídku odpuštění úroků, penále či pokut při jednorázovém zaplacení dlužné jistiny a nákladů exekutorovi do poloviny roku 2022. S ohledem na více než čtyři miliony

exekucí a bezmála 750 tisíc lidí v exekuci je toto skutečně reálná šance, jak se s částí nahromaděných exekucí vypořádat. A současně nepopírá princip, že dluhy se mají platit. Stejně tak dojde k zastavení bezvýsledných exekucí do 1 500 Kč s částečnou úhradou věřiteli prostřednictvím slevy na dani. Pozitivním krokem je humanizace mobiliárních exekucí, kde chráníme zvláště zranitelné osoby (mladiství, invalidé či senioři s nízkým důchodem) nebo zamezujeme současnému vedení více mobiliárních exekucí. Pokud ale někdo vlastní luxusní majetek, nebude se naopak moci jeho zpeněžení a uspokojení práv věřitelů bránit.

Velkým přínosem do budoucna bude otočení postupu při splácení dluhu. Nejprve se bude splácet jistina a až potom vše ostatní, jako jsou úroky či penále. Dlužník bude mít také nárok na zaslání spisu v elektronické podobě a pro exekutory bude povinné nahrávání telefonických hovorů, což je dnes v jiných oborech (např. v bankovníctví) již zcela standardní postup. Důležité opatření je i zastavování marných exekucí. Pokud po šesti letech nebude nic vymoženo a věřitel nesložil zálohu, bude exekuce zastavena. A v novele najdeme řadu dalších drobnějších úprav, které celkově pomohou zlepšit exekuční prostředí u nás. Jsem rád, že lidovecká stopa je zde jasně patrná.

Pomoc jižní Moravě

A krátce také zmíníme aktuální problém exekucí u rodin postižených tornádem v moravských obcích. Vyzvali jsme exekutory, aby s každým dlužníkem aktivně vstoupili v jednání a navrhli možná řešení, protože už dnes zákon umožňuje třeba přerušování exekučního řízení. A pokud ministerstvo spravedlnosti samo nepřipraví zákonnou úpravu, učiní tak KDU-ČSL a koalice SPOLU po volbách. Humanitární pomoc či pojistné plnění při živelných pohromách je třeba zahrnout do nepostizitelných částek a dát možnost je poukázat na nový instrument tzv. chráněného účtu.

Ve spolupráci s Charitou ČR či Člověkem v tísní se podařilo prosadit změny se zásadním dopadem do současného exekučního prostředí. Vždy nám šlo o jeho maximální možnou kultivaci a o vyváženost. Tedy o respektování oprávněných práv seriózních věřitelů (není každý věřitel „šmejd“), ale i o pomoc zodpovědným dlužníkům, kteří nehledají jen cestu, jak se vyhnout povinností, ale chtějí se vrátit do systému s čistým svědomím.

Autor je poslanec KDU-ČSL a předseda podvýboru pro problematiku

